

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

КАФЕДРА ОБРАЗОТВОРЧОГО І ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНОГО
МИСТЕЦТВА ТА РЕСТАВРАЦІЇ

САМОСТІЙНА РОБОТА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МУЗЕЄЗНАВСТВО

Для спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво,
реставрація»

Освітня програма «Реставрація творів мистецтва»

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Автор:
доц. Кузенко П.Я.

Затверджено на засіданні кафедри
образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та реставрації
№1 від “01” вересня 2019 р.

Івано-Франківськ – 2019 р.

ЗМІСТ

1. Вступ
2. Пояснювальна записка
3. Структура самостійної роботи
4. Тематичний план самостійної роботи
5. Питання для самоконтролю
6. Оцінювання результатів самостійної роботи
7. Рекомендована література

Вступ

Предметом вивчення навчальної дисципліни є науково-теоретичні та історичні аспекти музейної справи. Навчальна дисципліна «Музеезнавство та аналіз творів мистецтва» вивчає історію музейної справи у світі та Україні, культурно-освітню діяльність музеїв, науково-фондову та експозиційну роботу у музеях та ін. Структура навчальної дисципліни допомагає студентам логічно засвоїти знання про місце та роль музеїв як важливого фактора підвищення культурного і освітнього рівня населення.

Програма навчальної дисципліни складається з 9 тем які охоплюють лекційні й семінарські заняття, а також самостійну роботу студентів. Весь курс поділено на два модулі: Модуль 1. Історико-теоретичні основи музейної справи; Модуль 2. Наукова, експозиційна та культурно-освітня діяльність музею.

Навчальна дисципліна «Музеезнавство та аналіз творів мистецтва» пов'язана з іншими гуманітарними навчальними дисциплінами, які викладаються в інституті, зокрема «Історія української культури», «Філософія», «Історія України». Також, «Музеезнавство та аналіз творів мистецтва» сприяє поглибленню знань з навчальної дисципліни «Історія мистецтв», а також є основою для вивчення на старших курсах навчальної дисципліни «Експертиза творів мистецтв».

Метою викладання дисципліни «Музеезнавство та аналіз творів мистецтва» є оволодіння студентами теоретико-практичними основами музейної справи.

Основними цілями вивчення дисципліни є:

- пізнання студентами минулого та сьогодення музейної справи в Україні та світі;
- розуміння структури музею;
- засвоєння знань з організації роботи фондів;
- розуміння організації експозиційної та культурно-освітньої роботи музею;
- засвоєння національних цінностей української культури, прищеплення шанобливого ставлення до історичної пам'яті.

Відповідно до вимог освітньої програми студенти повинні

знати :

- об'єкт і предмет музеезнавства;
- історію музейної справи в історії людства;
- структуру музеїв,
- суспільні функції музеїв;
- поняття фондів музею;

- організацію роботи з комплектування музеїв;
- експозиційну роботу музеїв,
- теоретичні основи аналізу творів мистецтва.

вміти:

- оперувати і володіти понятійно-категоріальним апаратом;
- застосовувати знання про музейну справу для підготовки та прийняття рішень з формування та створення музею;
- здійснювати відбір з оточуючого середовища предметів, що являють собою музейну цінність;
- здійснювати наукову музейну експертизу;
- оформляти науково уніфікований паспорт твору мистецтва;
- організовувати експозицію творів мистецтва;
- критично аналізувати різноманітну історичну інформацію.

Семестровий (підсумковий) контроль з дисципліни «Музєєзнавство та аналіз творів мистецтва» проводиться у формі екзамену. Екзамен передбачений в кінці п'ятого семестра. Навчання оцінюється за 100 бальною шкалою.

2. Пояснювальна записка

Важливе значення у вивченні навчальної дисципліни «Музеєзнавство та аналіз творів мистецтва» займає самостійна робота. Ця невід'ємна складова освітнього процесу у закладі вищої освіти сприяє формуванню в студентів культури розумової праці, ініціативності та пізнавальної активності. Зміст самостійної роботи студентів передбачений робочою програмою навчальної дисципліни, методичними матеріалами та завданнями викладача. Самостійна робота студентів також забезпечується відповідними інформаційно-методичними засобами (конспектами лекцій, навчально-методичними посібниками, підручниками, методичними рекомендаціями з організації самостійної роботи, матеріалами дистанційного навчання), передбаченими робочою програмою навчальної дисципліни. Забезпеченню належного рівня організації самостійної роботи студентів сприяє використання відповідної наукової і періодичної літератури. Самостійна робота студентів є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом з навчальної дисципліни у час, вільний від обов'язкових навчальних занять. Вона може проходити в бібліотеці, навчальних кабінетах, комп'ютерних класах, в домашніх умовах тощо.

Навчальний час, відведений для самостійної роботи студентів із навчальної дисципліни «Музеєзнавство та аналіз творів мистецтва», визначається навчальним планом і становить 60 годин для денної форми навчання і 80 години - заочної форми навчання.

3. Структура самостійної роботи

Тема	Форма навчання	
	Денна форма навч.	Заочна форма навч.
1. Історія музейної справи у світі.Зародження музеїв.		10
2. Розвиток музейної справи у світі ХІХ- початку ХХІ століття.	10	15
3. Розвиток музейної справи в Україні.	10	15
4. Історія музейної справи на Прикарпатті.	10	
5. Культурно-освітня діяльність музеїв.		15
6. Науково-фондова робота у музеях.	10	10
7. Експозиційна робота музеїв.	10	15
8.Вимоги до написання науково-уніфікованого паспорта твору мистецтва.	10	
Всього	60	80

4.Тематичний план самостійної роботи

Тема 1. Історія музейної справи у світі.Зародження музеїв.

Завдання

1. Підготувати реферат на тему: «Колекціонування в античну епоху»
2. Укласти понятійний словник термінів, що характеризують розвиток музейної справи у світі в період античності, середньовіччя та ренесансу.

Тема 2. Розвиток музейної справи у світі ХІХ- початку ХХІ століття.

Завдання

1. Розробити мультимедійну презентацію на тему: «Наполеонівські війни і розвиток музеїв у Європі».
2. Укласти каталог провідних європейських музеїв ХІХ- початку ХХІ століття.

Тема 3. Розвиток музейної справи в Україні.

Завдання

1. Підготувати реферат на тему: «Наукова та експозиційна діяльність Національного музею у Львові».
2. Укласти каталог провідних українських музеїв ХІХ- початку ХХІ століття.

Тема 4. Історія музейної справи на Прикарпатті.

Завдання

1. Розробити мультимедійну презентацію на тему: «Наукова та експозиційна діяльність Національного музею народного мистецтва Гуцульщини та Покуття імені Й. Кобринського».
2. Укласти каталог музеїв Прикарпаття.

Тема 5. Культурно-освітня діяльність музеїв.

Завдання

1. Зробити аналіз розвитку комунікації в діяльності українських музеїв та музеїв західноєвропейських країн.
2. Підготувати реферат на тему: «Музейна педагогіка та її значення у розвитку музейної справи».

Тема 6. Науково-фондова робота у музеях.

Завдання

1. Підготувати реферат на тему: «Науково-фондова робота Національного художнього музею України».
2. Укласти понятійний словник термінів, що характеризують науково-фондову роботу музеїв.

Тема 7. Експозиційна робота музеїв.

Завдання

1. Укласти понятійний словник термінів, що характеризують експозиційну роботу музеїв.
2. Підготувати експлікацію до виставки творів мистецтва.

Тема 8. Вимоги до написання науково-уніфікованого паспорта твору мистецтва.

Завдання

1. Підготувати науково-уніфікований паспорт твору кераміки.
2. Підготувати науково-уніфікований паспорт твору вишивки або художньої різьби по дереву.

5. Питання для самоконтролю

1. Охарактеризувати об'єкт і предмет музеєзнавства.
2. Проаналізувати структуру музеїв.
3. Проаналізувати особливості розвитку музейної справи у світі в період античності.
4. Охарактеризувати розвиток колекціонування у добу Середньовіччя.
5. Розкрити напрямки розвитку музейної справи в добу Ренесансу.
6. Проаналізувати розвиток музейної справи у світі в XIX столітті.
7. Розкрити тенденції розвитку музеїв у XX - початку XXI століття.
8. Проаналізувати розвиток музейної справи в Україні XIX - початку XX століття.
9. Розкрити тенденції розвитку музеїв України у XX - початку XXI століття.
10. Проаналізувати розвиток музейної справи на Прикарпатті у XX столітті.
11. Охарактеризувати сучасні тенденції розвитку музейної справи на Прикарпатті.
12. Проаналізувати наукову організацію музейних фондів: склад фондів, їх структура.
13. Проаналізувати основний фонд музеїв.
14. Розкрити процес комплектування фондів.
15. Проаналізувати особливості культурно-освітньої діяльності музеїв.
16. Проаналізувати експозиційну роботу музеїв.
17. Розкрити вимоги до написання науково-уніфікованого паспорта твору мистецтва.
18. Розкрити вимоги до написання експлікації.
19. Проаналізувати науково-допоміжні матеріали музейних фондів.

6.Оцінювання результатів самостійної роботи

Контроль самостійної роботи відбувається у формі усних опитувань, письмових експрес-опитувань та оцінювання самостійно виконаних письмових творчо-практичних завдань.

Вид навчальної діяльності	Максимальна кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
	3 семестр	3 семестр
Самостійна робота	18	18

Конвертація балів за кожну тему самостійної роботи:

Національна шкала оцінювання	Конвертація у бали	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
	3 семестр	3 семестр
5	3	3
4	2	2
3	1	1
2	-	-

7. Рекомендована література

Базова

1. Байдахер Фрідріх. Загальна музеологія / За ред. Зеновія Мазурика; Пер. з нім. Х. Назаркевич, О. Лянґ, В. Лозинського. – К.: Літопис, 2005. 245с.
2. Основи музеєзнавства, маркетингу та рекламно-інформаційної діяльності музеїв. Посібник // Під редакцією: В. Великочого, Н. Гасюк. Авторський колектив: П. Горішевський, М. Дейнега, М. Ковалів, В. Мельник, Н. Рега, С. Оришко, О. Соколова. — ІваноФранківськ: Плай.— 2005. — 64 с.
3. Салата О.О. Основи музеєзнавства: навчально-методичний посібник / О.О. Салата – Вінниця : ТОВ «Нілан-ЛТД», 2015. – 164 с.

Допоміжна

1. Пудовкіна А.С. Археологічна діяльність музеїв України у 1919—1934 рр.: історіографічний аспект / Електронний ресурс : <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/67902/14-Pudovkina.pdf>
2. Український музей при навчальному закладі: історія і сучасність Матеріали обласної науково-методичної конференції Український музей при навчальному закладі: історія і сучасність Матеріали обласної науково-методичної конференції – Кіровоград: Видавництво КОІППО імені Василя Сухомлинського, 2008. – 148 с.

Інформаційні ресурси

1. Бондарець О.В. Структура музеєзнавства: актуальні проблеми розвитку науки / Електронний ресурс : http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/12152/Bondarets_Structura_muzeieznavstva.pdf
2. Гайда Л.А. Музейна педагогіка : пошук оптимальної моделі Електронний ресурс: <http://pedagogy.lnu.edu.ua/departments/pedagogika/museum/articles/09.pdf>
3. Музейництво в Україні.Історія та проблеми сучасного розвитку(Розділ) / Електронний ресурс : http://history.org.ua/JournALL/kraj/kraj_2009_3/19.pdf
4. Фесенко Г.Г. Роль музеїв у формуванні культурного простору України / Електронний ресурс: <https://www.kpi.kharkov.ua/archive/Conferences/>.